

Elnök: *Lázár György* dr. polgármester, jegyzők: *Taschler Endre* főjegyző és *Rack Lipót* jegyző. Az ülés elején a polgármester bejelentette azokat a póttárgyakat, amelyek a holnapi közgyűlésen kerülnek sorra. Ezek: 1. tanácsi előterjesztés az 1913. évi újoncok előmunkálatok foganatossítása tárgyában, 2. ugyanaz a nagy- és kisösszeszéki vizállásos terület eladása tárgyában, 3. ugyanaz *Domonkos István* felebbezése tárgyában a tanács véghatározata leeln, 4. ugyanaz a hivatalsszolgák és tűzoltók legutóbbi fizetésének előre történt kiutalása tárgyában, 5. a polgármester előterjesztése következett a felkőzi tagválasztások igazolása tárgyában, végül 6. az utaláp 1913—1914. évi költségvetése tárgyában. Ezután *Bokor Pál* helyettes polgármester előterjesztése következett a felsővárosi rendőr- és orvoslaktanya ügyében.

(*Bokor Pál beszéde.*)

A hatóság — kezdte — régen foglalkozik ama terv megvalósításával, hogy minden körületben rendőr- és orvoslaktanya létesítések. A főkapitány ebben az ügyben már több telektulajdonostól ajánlatot kért és három olyan ajánlat érkezett be, amely megfelel a főkapitány ama feltételének, hogy a laktanya minden lehetőség szerint a Vársárhelyi-sugáruton épüljön fel. Az első ajánlat szerint a Vársárhelyi-sugárut 25—26. számú telekért 60.000 koronát kér Nagy Mihály tulajdonos, a másik ajánlatot *Fehér Antal* nyújtotta be, aki 24.000 koronát kér, a harmadik ajánlattevő pedig *Konkoly Julia*, aki 14.000 koronáért hajlandó körülbelül 200 négyszögöl nagyságú telkét átengedni a városnak. *Bokor Pál* javasolja, hogy miután a telek úgy fekvésénél, mint elcsóságánál fogva alkalmasnak mondható, a közgyűlés fogadja el a tanács javaslatát, illetőleg névszerint szavazzon, elfogadja-e vagy sem. Azonkívül utasítsa a tanácsot, hogy 3 hónap alatt az épület terveit mutassa be a közgyűlésnek.

(*Hozzászólások.*)

Szmollény Nándor szolt hozzá elsőnek a tárgyhöz. Nemesak, hogy elfogadja a tanács javaslatát, hanem örömmel üdvözlí azt, mert új utat jelöl meg a városfejlesztés politikájában. A tanácsnak ez a javaslata csak hozzájárul ahhoz, hogy központok keletkezzenek lassanként. Ez fölötte fontos érdeke úgy az érdekelt városrészeknek, mint magának az egész városnak.

Kiss Gyula nem fogadja el a tanács javaslatát, mert szerinte a telekért sokat kérnek. Indítványozza, hogy az ajánlat fölött a közgyűlés térjen napirendre.

Lázár György dr. elnök elrendeli a szavazást, amelynek eredménye az lett, hogy a közgyűlés *Kiss Gyula* indítványát elvetette. Ezután az ajánlat fölött volt névszerinti szavazás. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

(*Gaál Endre előterjesztései.*)

Gaál Endre dr. közművelődési tanácsnok jelentette, hogy a Szegedi Vörös Kereszt Egyesület ezer korona segélyt kért a tanácsától, amely a kérelmet megtagadta, mert nem volt az összeg fedezésére alap. Ezért az egyesület most a közgyűléshez fordul és attól kéri a segély kiutalását. A tanács javaslatára a közgyűlés a segélyt megszavazta.

Ezután az Ipar-utca 17. számú telek megvásárlása tárgyában tett előterjesztést *Gaál Endre* dr. A fogadalmi templom miatt — mondotta — a környék területi képe egészen megváltozik. A törvényhatóság a környék szabályozását már megkezdte, két házat megvett s most ismét ajánlat érkezett be, amely szerint az Ipar-utca 17. számú házat a tulajdonosa négyszögölenként 220 koronáért hajlandó eladni a városnak, vagyis összesen 18.920 koronáért. Előadó a tanács határozata értelmében javasolja az ajánlat elfogadását.

(*Vita a kisajátításról.*)

Kiss Gyula felszólalásában azt a kérdést veti föl, nem volna-e jobb, ha a város inkább kisajátítaná, mint megvenné a kérdéses telket?

Pillich Kálmán helyesli *Kiss Gyula* indítványát, mert a minisztérium csakugyan

megtagadta a fogadalmi templom körül lévő telkek kisajátításához a jogot. A kisajátítás foganatossítását a város szempontjából nem tartja szükségesnek, az még — szerinte — egészen helytelen, hogy szerződés alapján vásárolja meg a város ezeket a telkeket. Így — véli — sokkal többbe kerülnek azok, míg ha a város várakozó álláspontra helyezkedik, a telektulajdonos kénytelen lesz engedni a vételárból, annál inkább, mert azokra a kis telkekre nem kaphatja meg a várostól a további építkezésekre az engedélyt.

Gaál Endre dr. előadó reflektálva *Pillich Kálmán* és *Kiss Gyula* felszólalásaira, azt mondja, hogy éppen azért nem folyamodik a város a kisajátításhoz, mert évtizedek tapasztalatai azt mutatják, hogy az eladásra szánt telkek így sokkal többbe kerülnek. A kisajátítás eredménye lett az, hogy a telektulajdonosok 500 koronát is kértek egy-egy telekért négyszögölenként, míg ma 220 koronáért is megvásárolhatják. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Az elnök névszerinti szavazást rendelt el, amelynek az lett az eredménye, hogy a közgyűlés a tanács javaslatát tette magáévá.

(*Balogh Károly előterjesztése.*)

Balogh Károly pénzügyi tanácsos referálta ezután, hogy a Szegedi Gazdasági Egyesület a Mérey- és Tábor-utca sarkán lévő 408 négyszögöl városi telkek kedvezményes áron való átengedését kérte. A tanács még a múlt közgyűlésen javaslatot tett ebben az ügyben, de csak most kerül sor a közgyűlés döntésére. Ismertette, hogy a múlt közgyűlés alkalmával *Kószó István* dr. bizottsági tag indítványt tett, amely szerint a telek csak az a feltétellel engedhető át a kikötött kedvezményes áron a gazdasági egyesület részére, ha az építendő palotában üzlethelyiségek is nyílnak.

(*Egy kis vihar.*)

Lázár György dr.: Elrendelem a névszerinti szavazást. Vitának e fölött a tárgy fölött nincs helye már, mert a múlt közgyűlésen a vitát berekesztettem.

Kiss Gyula: Én hozzá akarok szólni!

Elnök: Nem lehet.

Kiss: Nem a tárgyhöz, a szavazáshoz! (Zaj, elnök a csengőt rázza.)

Elnök: Akkor tessék.

Kiss Gyula: Csak azt akarom szövétenni, hogy az idevágó szabályrendelet értelmében érdekeltnek nem szavazhatnak. (Leül.)

Pillich Kálmán: Én is hozzá kívánok szólni! (Zaj, ellentmondások, elnök a csengőt rázza.)

Elnök: Csak a szavazáshoz.

Pillich Kálmán (folytonos zajban): Alattól fogva érdekeltnek nem szavazhatnak... a polgármester ur bele akar szaladni olyan ügybe... (zaj, a bizottsági tagok felállnak és kiönnének a padsorokból.)

Hosszas csengetés után hirtelen csönd lesz.

Pillich Kálmán: Szeged városnak száznegyvenezer hold földje van... (zaj fölkiáltások: „Nam hallani egy szót sem!”) Tessék meghallgatni...

Elnök: Ne tessék eltérni a tárgytól!

Pillich: Nem térek el, csak azt akaram... (Szüntelen zaj.)

Elnök: *Pillich* bizottsági tag urtól megvonom a szót!

Pillich: (Tovább beszél, egyes szavakat hallani csak, elnök folyton a csengőt rázza és megismétli kijelentését, hogy *Pillich*től megvonja a szót. *Pillich* erre leül.)

Elnök: Következik a tanács előterjesztése a kimerült póthitelek tárgyában.

(*Póthitel.*)

Balogh Károly referál. A felszaporodott szükségletek következtében összesen 58.618 korona póthitelre van szüksége a városnak. Ezt az összegeket azokból a jövedelemtöbbletekből fedezik majd, amelyek a vámszedésnél, a vágóhidnál és egyéb előre nem látott bevételeknél mutatkoznak.

Pillich Kálmán és *Wimmer Fülöp* szoltak hozzá a tárgyhöz. *Wimmer Fülöp* aggályosnak látja, hogy a póthitelnél egyes tételek majdnem ötven, de száz százalékkal is

emelkedtek. Ez a körülmény még azzal sem magyarázható, hogy például a Tisza vize most állandóan olyan magasságban van, hogy folytonosan működniök kell a kotrógépeknek vagy még azzal sem, hogy nagy a széndrágaság, azért emelkednek száz százalékkal is a szivattyutelep kiadásait. Vizsgálat elrendelését kéri és indítványozza, hogy a tanács a vizsgálat eredményéről a márciusi közgyűlésnek tegyen jelentést.

A közgyűlés a tanács javaslatát *Wimmer Fülöp* indítványával kiegészítve elfogadta.

(*Hatósági cselédközvetítő.*)

Ezután *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitány terjesztette elő a tanács javaslatát a hatósági cselédközvetítő felállítására kérdésében. Ismertette az ügy minden fázisát. Hivatkozott a Szegeden tapasztalható szüntelen cselédmizériákra, amelyek annak az eszmének adtak impulzust, hogy több vidéki város mintájára Szegeden is létesíteni kell egy hatósági cselédközvetítő intézetet. Így a cselédmizériák mégis megcsappannak és a közérköloség szempontjából is előnyös egy ilyen intézet fölállítására. Az összes bizottságok foglalkoztak már a hatósági cselédközvetítő eszméjével, végül a tanács is magáévá tette azt. Az évi költsége ennek az intézménynek 5100 korona és ámbár bizonyos, hogy az első esztendőben ráfizet a város, de később jövedelme lesz belőle s a fölösleget cselédléti intézményekre kell fordítani. Érvet aztán a főkapitány azzal is, hogy a mostani cselédközvetítők sem a cseléd, sem a közőnség szempontjából nem felelnek meg az általános érdekeknek, ki-kinek az a törekvése, hogy minél nagyobb jövedelme legyen — ezért nem is lehet megróni őket, — de aztán megtörténik, hogy a cselédközvetítők, csak hogy keressenek, más szolgáltatba csábítják a cselédeket. Innen erednek aztán a folytonos panaszok, mert a cselédek folyton változtatják a helyeket és a gazda, sem a cseléd, nincs megelégedve. Szükséges, hogy a cselédközvetítést egészen a hatóság vegye a kezébe. Ezért annál a tiz engedéllyel többet, amennyi a magánközvetítők kezében van, nem fog kiadni a hatóság.

Kormányos Benő dr. szolt hozzá az előterjesztéshez. A javaslatnak olyan módosítását indítványozta, hogy miután a cselédközvetítés végül ugys egészen a hatóság kezébe kerül, az engedélyek ne korlátoztassanak azok számára, akik csakis szállodai és hasonló üzleti személyzet közvetítésével foglalkoznak.

A közgyűlés a tanács előterjesztését ezzel a módosítással elfogadta.

Még néhány jelentéktelenebb tárgv le tárgyalása után elnök a közgyűlést berekesztette és folytatását holnap délután négy órára halasztotta.

— Marosvásárhely — Székely Aladár

ellen. *Székely Aladár*, a volt igazságügyi miniszter fia, tudvalevőleg kilépett a munkapártból. És most *Marosvásárhely*, mely mandátumot adott Székelynek, olyan döntést hozott, amely mindenképen elítélő Székelyre. Így — többek közt — minden érintkezést megszakítanak vele. Érdekes *Marosvásárhely* határozata azért is, mert teljes bizalommal viseltetik az országos munkapárt és *Lukács* kormánya iránt. A város a nevezetes közgyűlést ma délután tartotta s több föl szólaló között a megye főispánja is beszédet mondott, szinte egyértelműleg szólaltak föl *Székely Aladár* eljárása ellen és határozatot hoztak, melyben egyhangulag a legteljesebb bizalmat szavazták meg a kormánynak és az országos nemzeti munkapártnak és megütközéssel fogadták *Székely Aladár* kilépő nyilatkozatát, mellyel szembehelyezkednek és vele minden összeköttetést megszakítanak.